

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szundy Károly.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Országos Református Tanár-egyesület.

A nemzeti nevelésügy lelkes apostolai, a református főiskolák mesterei megalakították tegnap az országos egyesületet. Fontosságát ez egyesülésnek, előnyeit a közös szervezetnek fölösleges méltatni akkor, mikor az egyesülési, szervezési áramlatok az egész művelt világot átforgatják és áthatják.

Egyesülésben az erő. A magyar tanügynek, a magyar iskoláknak pedig erőre van szükségük. Erőre, hatalomra, melynek áldásos felhasználásával nagygyá, dicsővé nevelhetjük a jövő Magyarországot. A nemzet multja a történelem évkönyveiben, jeleje az élő nemzedék kezébe van letéve: jövőjének alapja ott gyökeredzik az iskola falai között. Nevelésügyünk bajnokai vannak hivatva arra, hogy a nemzet virágai méltók legyenek a törzshöz tanítóink, tanáraink, feladata, hogy legyen gyümölcs a szép és méltó legyen nemzeti életünk jövője, dicsőséges multunkat.

Üdvözljük e helyen a megalakult országos református tanár egyesületet és valóban kívánatosnak vél-

jük, hogy áldás, siker koronázza azt az önzetlen férfias munkát, melylyel e nemes czélokért küzdő szövetség megalakított.

Tudósítónk az alakuló közgyűlésről a következőkben számol be:

Második nap.

Tegnap kezdtek meg az ország minden részéből városunkba érkezett református tanárok azt a nagyszabású munkát, mely hivatva lesz nagygyá és virágzóvá fejleszteni a protestáns tanügyet.

Választmányi ülés és közgyűlés.

Reggel fél nyolczkor a kollégium kis tanástermében tartotta a *tiszántuli* ref. tanár egyesület *Dóczy* Imre elnöke által választmányi ülését, melyet ugyanott fél kilenczkor a közgyűlés követett. Ez volt egyszersmint a felszoltott tanár egyesület utolsó közgyűlése.

Dóczy Imre elnök a választmány nevében üdvözölte a megjelenteket, majd *S. Szabó* József jegyző olvasta föl az évi jelentést, melyet a közgyűlés tudomásul vett. *Gulyás* István dr. pénztárnok tette meg ezután jelentését, melynek értelmében az egyesületnek 11404 kor. 34 fillér vagyona van. Tudomásul vétetett a felügyelő bizottság a fölmentvényt megkapta. Végül az alapszabályok értelmében elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület vagyonát az országos református tanár egyesületnek adományozza.

Ezzel megszűnt létezni a *tiszántuli* tanár egyesület, hogy helyébe lépjen egy nagyobb, országos szövetség: az országos református tanár egyesület.

Istentisztelet.

A berekesztett közgyűlés után istentiszteletre gyülekeztek annak résztvevői a nagytemplomban. Az istentiszteleten testületileg vettek részt a *presbyterium*, a *tanári karok* s a városi hatóságok.

Erdős József dr. tehol, akad tanár mandott fennkölt szellemű, megható imát.

Megalakulás.

Istentisztelet után, délelőtt tíz órakor kezdődött az országos tanár egyesület alakuló közgyűlése a kollégium dísztermében.

Az elnöki emelvényen *Kiss* Áron, a tiszántuli egyházkerület érdemes ősz püspöke, *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester, az egyház főgondnoka, *Dóczy* Imre szervezőbizottsági elnök és *S. Szabó* József jegyző foglaltak helyett.

Részt vettek továbbá az ország minden részéből a következő ref. tanárok:

dr. Antal Géza (Pápa), *Apostol* Pál (Kun-Szent-Miklós), *Bagothai* Sámuel (Szatmár), *Bakcsy* Gergely, (Szatmár), *Balogh* Péter (Márm.-Sziget), *Barcza* József (Kisujzállás), *Barsa* János (H.-Nánás), *Barkász* Károly (H.-M.-Vásárhely), *Barla* Jenő (Kisujzállás), *Bartek* Lajos (Halas), *Bartha* Zsigmond (Nagy-Enyed), *Báthori* Gyula (Nagy-Enyed), *Bátori* Gábor (Halas), *Benke* István (Sepsi-Szt.

TÁRCZA.

Alkalmi költemény

a protestáns tanárok deb. nagygyűlése alkalmából a „Debreczeni Egyetem” javára rendezett színházi előadás megnyitására.

Magától soha semmi föl nem épül.
Ha nem építjük lelkünk szent hevébül!
Hiába bizunk, szólunk, predikálunk:
Reményből, szóból nem valósul álmaink.
Hiába mondjuk: nagy, dicső az eszme,
Ha nem teszünk mást, el van még az [veszve,

Más kell ahoz, hogy valóságra váljon:
Keresztültörni minden akadályon!

Apáink hajdan így tettek, így éltek!
Sokat kivitak, keveset beszéltek,
Nem nyelvükön volt az, a mit akartak.
Elére írták, ha kellett a kardnak,
Csatát kezdettek, tűzbe, vészbe mentek,
Még a halálnak is hadat izentek,
A vérük hullt, de bírták szívvel, karral,
S az irigy balsors — nem bírt a magyarral!

Apáink hajdan, mikor építettek:
Maguk beálltak munkás embereknek!
Dolgozni tudtak, követ köre raktak,
Nem pihengettek és nem halogattak.
Ha kevés volt a kő az építésre:
Aldoztak újra, egy perczet se késve,
Vagyont adott a dús, fillért az árva,
Így épült szerte Hit s Tudomány vára!

Az is, mely ott áll e város szívében,
Viharvert fallal, de még mindig épen,
Bár rajta évek tengerárja zajlék,
All, mint hatalmas, büszke, ősi hajlék,
Tanujaként harszognak, hősi multnak,
Míg benne ezrek tanultak, tanulnak
S messze vidékre hinti tiszta fényét:
Az is ragyogja — apáink erényét!

Ők építették! Utód! ugy tekins föl,
Ők építették, nem aranyból, kincsből,
Nem kész anyagból, nem márványkö-
vekből,

Csak verejtékből s önnön-erejükből,
Ők építették, nagy szívek, nagy elmék,
A holt kövekbe lelköket lehelték,
S azt vésték rá: legyen itt győzhetetlen
Magyar szó, magyar érzés, szabad szellem!

Ők építették! S azzal szálltak sirba,
Az a felirat van sirjokra írva:

Hogy munkájok még nincsen befejezve,
Még nincs kiküzdve teljesen az eszme,
Csak akkor lesz, ha egyszer, jobb
[napokban
Az unokáknak szíve összedobban,
S dicsőségére az Isten nevének,
Tovább épül majd, mit ők építének!

Az apák lelke itt beszél felettünk
S azt kérdi tőlünk: mi van hát, mit
[tettünk?
Az idő itt van, az évek suhanak,
S az új falak, az új kövek hol vannak?
Hol van a kéz, mely őket összeszedje,
Hol az ősesarnok többi emeletje,
Hol az új vár, min védbástyái állnak
A régi élvnek s újabb tudományak?

Az apák kérdik, halljátok utódok?
Felelték-é, hogy követ köre kordtok?
Van bátorságtok esküt tenni arra,
Hogy készen álltok küzdésre, viharra,
Hogy nincs köztünk, ki meghátrálva
[megfút,

Ki áttörtetni nem akar és nem tud,
Hogy győzzük most is szívvel, ésszel,
[karral,
S az irigy balsors nem bír a magyarral!

György), *Benkó Imre* (Nagy-Kőrös), *Bernáth Lajos* (Halas), *dr. Bessenyei Lajos* (Zilah), *dr. Biatsy József* (Mezőtur), *Bod Károly* (Székelyudvarhely), *Bod Sándor* (Szatmár), *Bodnár Bertalan* (H.-M.-Vásárhely), *Bodnár Imre* (Békés), *Bodor István* (Rimaszombat), *Bodrogi János* (Nagy-Enyed), *Bokor Sándor* (Nagy-Enyed), *Borsos Benő* (Szatmár), *Borsos István* (Pápa), *Borsos Károly* (Mezőtur), *dr. Both István* (Zilah), *Brassay Károly* (H.-Nánás), *Bujk Béla* (Karczag), *Butyka Boldizsár* (H.-Böszörmény), *Buza János* (Sárospatak), *Csatáry Endre* (Kisujszállás), *Csizmadia Lajos* (Pápa), *Csűrös István* (Budapest), *Darabanth Gusztáv és neje* (Már.-Sziget), *Deák Géza* (Pápa), *Demjén Zoltán* (M.-Sziget), *Demeter István* (H.-M.-Vásárhely), *Dékány Árpád* (Halas), *Dobai Sándor* (Zilah), *Dobay Sándor* (M.-Sziget), *Dobay Sándorné* (M.-Sziget), *dr. Erdélyi Lajos* (Budapest), *dr. Ernyei István* (H.-M.-Vásárhely), *Faragó Bálint* neje és leánya (Mezőtur), *Farkas József* (Budapest), *Farkas Kálmán* (Kecskemét), *Farkas Lajos* (H.-M.-Vásárhely), *dr. Farnos Dezső* (N.-Enyed), *Fazekas Ferencz* (Kecskemét), *Fazekas Gyula* (Karczag), *Fejes Aron* (Székelyudvarhely), *Fogarassi Béla* (N.-Enyed), *Futó Mihály* (H.-M.-Vásárhely), *Garzó György* (Karczag), *dr. Gergely György* anyjával (M.-Sziget), *Glass Ferencz* (M.-Sziget), *Győri Gyula* (Pápa), *Hajdu József* (Kecskemét), *Hamar István* és neje (Budapest), *dr. Hantz Jenő* (Szatmár), *Halmágyi Antal* (N.-Enyed), *Hegedűs Zsigmond* (N.-Enyed), *Horváth Ferencz* (Karczag), *dr. Horváth József* (Pápa), *Horváth József* (N.-Kőrös), *dr. Imre Sándor* (Kolozsvar), *Ivánka Zoltán* (H.-M.-Vásárhely), *Jakobinyi Péter* M.-Sziget), *Jókai Lajos* H.-Nánás), *Kiss Ernő* (Pápa), *Karacson Béla* (Kisujszállás), *Katona Mihály* (Kecskemét), *Kelemen Ferencz* (M.-Sziget), *Kerekes András* (Zilah), *Kerekes Ernő* (Zilah), *Kincs Gyula* (Zilah), *Kiss György János* (N.-Enyed), *dr. Kapossy Luczian* (Pápa), *Kiss Tamás* (M.-Sziget), *Kovács Dezső* (Kolozsvar), *Kovács Ferencz* (Zilah), *Kozma Sándor* (H.-Böszörmény), *Köblös Samu* (H.-Böszörmény), *Körber Tivadar* (Békés), *dr. Kőrös Endre* (Pápa), *dr. Kun Béla* (M.-Sziget), *Lányi Lajos* (Mezőtur), *László János* (Kisujszállás), *Lázár István* (N.-Enyed), *Lenz Géza* (Tépe), *Makay István* (Pápa), *Marusák Dániel* (Böszörmény), *Marschalkó Gusztáv* (H.-Böszörmény), *Matócsy István és neje* (Csurgó), *Márk L.* (H.-N.), *Mátray L.* (Szatmár)

dr. Mentovics Ferencz (N.-Kőrös), *dr. Mézáros Ferencz* (Szatmár), *dr. Mitrovics Gyula* (Sárospatak), *Molnár József* (Miskolc), *Molnár Károly és neje* (N.-Enyed), *Marton Lajos* (Budapest), *Nagy Elek* (H.-Nánás), *Nagy Lajos N.-Enyed*, *Nagy Sándor* (Zilah), *Német István* (Pápa), *dr. Nemes Félix* (H.-Nánás), *Ozsváth Elemér* (Szatmár), *Ozsváth Ferencz* (Békés), *Olasz József N.-Kőrös*, *dr. Pallagi Gyula* (Kisujszállás), *Papp János és neje* (Karczag), *Pátkay Imre* (Kunszentmiklós), *Péter Károlly H.-Böszörmény*, *Pokoly József* (Kolozsvar), *Rádócsi György* (Sárospatak), *Licz. Rácz Kálmán* (Pápa), *Rábold Gusztáv H.-Böszörmény*, *Regéczy Sándor* (Szatmár), *Sarudy György* (Pápa), *dr. Sáringer János* (Kisujszállás), *Sarkány Lajos* (Kolozsvar), *Seprődi János* (Kolozsvar), *Simon Géza* (M.-Sziget), *Soós József* (Kisujszállás), *Sőkös Gyula H.-M.-Vásárhely*, *dr. Szabó Aladár* (Budapest), *Szabó Gy. Iván* (Halas), *Szabó Károly* (Kisujszállás), *dr. Székely György és neje* (Sárospatak), *Szalay Gyula* (N.-Kőrös), *Szalontay Sándor* (Kecskemét), *Szatmáry Sándor* (Halas), *Szeremley Barna* (Kisujszállás), *dr. Szabó Sándor* (Sárospatak), *Székely József és neje* (Karczag), *Székely Ödön* (N.-Enyed), *Szöts Farkas* (Budapest), *Tankó Béla* (Szászváros), *Tellegdy Bertalan* (M.-Sziget), *Tóth Benő* (Miskolc), *Thuri Etele* (Pápa), *dr. Tüdős István* (Sárospatak), *Varga József* (N.-Kőrös), *Vaczi József H.-Nánás*, *Váro Ferencz* (N.-Enyed), *Veres Béla* (Kisujszállás), *Veres Gábor* (N.-Enyed), *Vass Árpád* (Halas), *Zayzon János* (N.-Enyed), *Zoványi Jenő* (Sárospatak.)

Üdvözlés.

Dóczi Imre szervezőbizottsági elnök volt az első szónok. Meleg szavakkal üdvözlé az egyház jelenlevő, tiszteletet érdemlő püspökét, továbbá *Debreczen* város megjelent polgármesterét. Köszönti az ország minden részéből összesereglett kartársait, kik a nagy és nemes munkában segédkezést nyújtanak.

Az eljenzéssel fogadott elnöki megnyitót után **Kiss Aron** püspök üdvözölte a református tanáregyesületet, Isten áldását kérve buzgólkodásukra.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, mint egyházi főgonduknak üdvözli a tanáregylet közgyűlését.

Jelentés és választás.

Az üdvözlő szavak után **S. Szabó**

Mondjuk, hogy így van! De akkor előre!
Föl a falakhoz, föl a harezmezőre!
Tovább ha késünk, a vád minket illet.
— Oh szállj le hát ránk áldott ősi ihlet:
Te szent Buzgóság! szállj le égi tüzzel,
Ragyogj a multból, kételyt, árnyat üzz el,
Adj hű szívet, adj érzekart s ezt megadva,
Olvaszsz egy lángba és egy akarathba!

Még nincs késő, de késő lesz maholnap,
S bünösök, kik egy napot elrabolnak
Az építésből! Várjunk? — nincs rá mentség!
Ne hívogassunk esodát, jószerecsét,
Magunkra hagyva nőjjünk még nagyobbra,
Ne hagyjuk hogy az élet árja, sodra
Félre seperjen! Aron és apályon
Erőnk, mint köszirt, mozdíthatlan álljon!

S ti! kik itt ültök s annyi ifju lelket
A tudományak emlőin neveltek,
Kik őrzitek e nemzet éltét, sorsát
S kezetekben a jövő Magyarország
Kik a mint tudtok s mily lángban ti égtek:
Ugy tudnak, égnek egész nemzedékek

S ezek követnek bizva és remélve:
Ti böles tanárok! álljatok az élre!

Riadó kell itt s erély: a tiétek!
Elejtett zászlóknk kézbe ti vegyétek,
Lobogtassátok szerte e hazában,
Künn a világban benn az iskolában,
Tanítva, intve, küzdve, magyarázva,
Hová csak elhat szavatok varázsa,
Hintsétek szét — míg eltölt lelket, elmét —
A debreczeni nagy szándék szerelmét!

Tegyétek azt, hogy mind ide tekintsen
Kit csak magyarnak alkotott az Isten,
Vágy ide szálljon, szív ide dobogjon,
Láng, izzó érzés mind ide lobogjon,
Tegyétek azt, hogy kezdődjék a munka,
S mint a levegőt szívjuk be magunkba
E nagy szándékot, hogy vérünkbe váljon
S keresztültörjünk minden akadályon!

Kun Béla.

József szervezőbizottsági jegyző terjesztette elő a bizottság működéséről szóló tartalmas jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett.

A szervező bizottság által készített alapszabálytervezet tárgyalása és elfogadása volt a tárgysorozat következő pontja.

Farkas József theologiai tanár (Budapestről) indítványozza: fogadja el a közgyűlés az alapszabályokat a maga teljes egészében. (Elfogadjuk!)

Dóczi Imre elnök: Az alapszabályok elfogadtatván, a szervezőbizottság mandátuma letelt. Leteszi a tisztet és kéri a közgyűlést, válasszon korelnököt és korjegyzőt. (Felkiáltások: éljen **Farkas József**!)

Egyhangulag **Farkas József** budapesti theologiai tanár választott korelnökké, korjegyzővé pedig **Imre Sándor** dr. (Kolozsvar).

Farkas József (Budapest) elfogadván az elnöki széklet, köszönetet mond a szervezőbizottság munkálkodásáért s egyben ajálja az elnöki tisztre **Dóczi Imrét**, a szervezőbizottság elnökét. (Eljenzés!)

Dóczi Imrével együtt egyhangulag közfelkiáltással megválasztottak: alelnöknek **Antal Géza** dr. (Pápa) és **Sinka Sándor**: főjegyzővé **Szabó József**, pénztárnokul **Gulyás István** dr. Jegyzők lettek: **Rácz Lajos** dr., **Kincs Gyula** és **Benkó Imre**. A tisztikar megválasztása után a központ igazgatóság megválasztása következett. Tagjai lettek: **Balogh Ferencz**, **Bartha Béla** dr., **Beczner Frigyes**, **Géresy Kálmán**, **Karav Sándor**, **K. Kiss József**, **Kovács Lajos**, **Nagy Zsigmond** dr., **Orosz István** és **Sass Béla**.

Farkas József korelnök — a választások megejtetvén az elnöki tisztet **Dóczi Imrének** adja át, ki azzal az ígérettel foglalja ezt el, hogy minden tehetségét az egyesület ügyeinek fogja szentelni. (Eljenzés!)

Tíz perc szünet.

Felolvasás.

A rövid pihenés után **Dóczi Imre** elnök a közgyűlést újból megnyitotta.

Váro Ferencz nagyenyedi kollégiumi tanár felolvasása volt a következő tárgysorozati pont. Egy beszélgetést ismertett, melyet a vasuton jövet folytattak. Szó volt ott a felekezeti tanárok sérelmeiről: hogy a vasuti jegykedvezmény nem nyeri meg, hogy a községi pótdadómentesek közül kifeleadték őket, hogy iskolai dolgaik rovására esküdtszéki szolgálatra hétszámra beidézék őket. De megegyeztek abban, a mit **Bánk bán** mond: „Munkálkodó légy, nem panaszkodó.” Tűrjön, várjon a tanár s ne szünjön hivatásának eszményeit alkotni meg és követni.

Majd emlékezetből lerajzolva egy régi szabásu tanár képét, a ki nemesak tanítványainak fejlődő hajlamait és jellemét vizsgálta, hanem a néppel érintkező különböző tisztviselőket, társadalmi tényezőket is folyvást szigoruan, érdemfokozó szemmel kísért. Érintkezéseiből s tapasztalataiból nevelői tanulságokat vont le, s azokat kiváló eredménnyel értékesítette.

Egybefoglaló gondolata: abban a meggyőződésben kell nevelnünk ifjainkat, hogy mindannak, a mire őket képesíteni akarjuk: tudományak és művészetnek, kormányzatnak és közszolgálatnak, annyi az értéke, a mennyiben a nép, az emberek közjavát bizonyosan és nyilvánvalóan előmozdítja és szolgálja. Indítványa. „Mondja ki a közgyűlés, hogy tervbevett vándorgyűlései alkalmával, mindig kü-

Jónos gondot kíván fordítani az illető iskola vidéke köznépének megismerésére és másfelől figyelmet az iskolának a nép iránti szeretet ápolásában fölmutatatható eredményeire."

Az éljenzéssel fogadott tartalmas felolvasással véget is ért a közgyűlés első délelőttije. Ma délelőtt kilencz órakor következik a tárgysorozat hátralevő része.

Bankett.

Közgyűlés után közébed volt az „Arany Bika” vendéglő dísztermében, melynek sikere érdekében Márk Endre egyházkerületi ügyésszel élén, nagyobb bizottság buzgólkodott.

Az első fogás után Déczy Imre a tanáregylet elnöke emelkedett szólásra és lendületes szép szavakkal ő felségére üritette a poharat. Utána Antal Géza dr. (Pápa), mondott szép felköszöntőt Wlassics miniszterre, a nemzeti nevelésügy lelkes apostolára. Farkas József (Budapest) az egyházkerületet éllette, a mit Dégentfeld József gróf főgondnok köszönt meg, meleg — szívélyes szavakkal.

Váró Ferencz (Nagyenyed) — a debreczeni egyházat köszönti, Kiss Áron püspök nagy hatású pohárköszöntőben viszonozta az üdvözlést. Radácsi György (Sárospatak) a kollégiumot, Csiky Lajos válasza után Barta Béla dr. Debreczen. lelkes polgárságát éllette, a mit Komlóssy Arthur főjegyző köszönt meg nagyhatású toasztal. A nőkre Gulyás István dr. emelte a poharat, majd mások szólottak s a társaság négy óráig maradt együtt rózsás szívélyes hangulatban.

Látogatások.

Délután a város nevezetességeit tekintették meg a vendégek. Így fölkeresték Csokennai sírját és a honvédemléket, Aezel főmérnök kalauzolásával. D. Nagy Sándor vezetésével a különböző egyházak templomait; Hódy Béla levéltárnokkal iskolákat és a Kossuth-utcai temetőt látogatták meg.

Shakértekezletek.

A délután folyamán szakértekezletek voltak a főiskola termeiben.

A theologiai akadémiai tanárai a kis tanácsieremben értekeztek. Horváth József dr. pápai akad. tanár, a tanári nyugdíjról; Antal Géza dr. a tanterv revízióról értekeztek.

Bartha Béla dr. a jogi szakoktatás reformjáról; Orosz István az állami tanítóképzők szervezetéről és az új vizsgálati szabályzatról értekeztek.

Színházi estély.

Este fél nyolcz órakor hangverseny és műkedvelői előadás volt a városi színházban a vendégek tiszteletére, melyről lapunk színházi rovatában számolunk be.

A mai nap.

Ma délelőtt kilencz órakor folytatják a közgyűlést és délután újabb látogatásokat tesznek a városban. Este elutazás s ezzel befejezvo az országos református tanáregyesület alakító munkája.

A NAGY VILÁGBÓL.

Angol-bur háboru.

A legutóbbi jelentések szerint Schalk-Burger végre megtalálta Steynt, a kivel a béke ügyében értekezni akar s így valószínű, hogy néhány nap múlva végleges dolgokat hallunk a délafrikai harezteréről. Vagy béke lesz, vagy pedig újult erővel indul meg a harez.

Az angolok nem hajlandók elfogadni a burok békefeltételeit; de már engedtek szigorú álláspontjukról s készek általános amnestiát adni.

Forradalom a Balkánon.

A Balkánon nagy zavarok vannak. Albániában és Montenegróban a belső forradalom kitörése csak napok kérdése.

Egy olasz újság *setinjei* értesülése szerint Montenegró az albán határon sereget gyűjt össze teljes hadi felszerelésben. Ugyane lap értesülése szerint Oroszország európai intervenció eszméjét pendítette meg, hogy Albániában és Macedóniában a forradalom kiütését megakadályozzák. Ausztria-Magyarország és Olaszország hajlandónak nyilatkoztak arra, hogy ideiglenesen megszállják Albániát. Az albán notabilitások legutóbbi gyűlésükön elhatározták, hogy felszólítják Garibaldi Menottit, hogy szervezzen expedíciót Albániába, a hol sok fegyver és lőszer áll rendelkezésre. Garibaldi azt felelte az albán főuraknak, hogy hajlandó az expedíciót szervezni, ha az albánok megfelelő pénzüsszegeket bocsátanak rendelkezésére. A görög belügyminiszterium meghagyta a tasszálai hatóságoknak, hogy a legszigorubban járjanak el a bolgár-macedón bizottság ügynökei ellen, a kik ott Macedóniába való becsempészés végett fegyvereket vásárolnak.

China.

Oroszország még most is engedékeny magatartást tanúsít a Mandzsországra vonatkozó egyezmény ügyében. A niuesvangi katonaság visszavonását sem akarja elvben a *tiencini* ideiglenes kormányzat megszüntetésétől függővé tenni, hanem a szerződés aláírásától számított nyolcz hónapon belül vissza akarja vonni csapatait tekintet nélkül arra, hogy *Tiencin* ideiglenes kormányzata megszűnik-e addig vagy sem.

ELOFIZETÉSI FELHÍVÁS

SZABADSÁG

politikai napilapra.

Bizalommal fordulunk a közönséghez, midőn pályafutásunkat megkezdjük. Kérjük azt a támogatást, a mely nélkül elvégeznünk lehetetlen a magunkra vállalt nagy munkát.

E támogatással szemben összes eszünkkel, legteljesebb igyekezetünkkel leszünk rajta, hogy a „Szabadság”-ban olyan lapot nyújtsunk, mely előfizetőink minden igényét kifogja elégiteni.

A „Szabadság” állandó tudósítót tart a fővárosban, az ország főbb városai-ban; összeköttetésben van politikai életünk vezérférfiaival.

Hírszolgálati megbízható, pontos és kimerítő, nagy figyelmet fordít a városi, megyei ügyekre, közgazdasági érdekekre, színházi, művészeti és irodalmi kérdésekre s egyáltalában a közélet minden megnyilvánulására.

Komoly és mégis elevenen szerkesztett lapot akarunk adni a „Szabadság”-ban olvasóink kezébe. A

„Szabadság”

helyben, házhoz hordva korán reggel:

egy negyed évre: 3 korona;

egész évre: 12 korona

vidéken: egy negyed évre: 5 korona

egész évre: 20 korona

Egyesszám ára: 4 fillér.

Előfizethetni: a kiadóhivatalban.

(Csapó u. 9.) Telegdy K. utóda és László Albert debreczeni könyvkereskedésében, vidéken pedig a postahivatalok útján.

Letartóztatott szélhámós.

Betörő rendőrségen.

— Saját tudósítónktól. —

Veszedelemes szélhámóst tartóztatott le tegnap a debreczeni rendőrség. Titokzatossága egyelőre csak sejteti a nagy gonosztevőt, de minden valószínűség a mellett szól, hogy a sejtelem valóra válik.

Szmercsányi Andornak mondja magát és székellyhídi illetőséget emleget, de valószínű, hogy a neve is, az illetősége is hamis. A notorius szélhámóst a véletlen adta a rendőrség kezébe, mely most a legnagyobb buzgalommal kututja az ál Szmercsányi kilétét.

A letartóztatás előzményei.

Kovács Gábor jómódu gazdaembernek tűnt fel legelőször ugyanis jövevény. A marhavásártéren volt ugyanis dolga s úgy találta, hogy egyre nyomában jár. Nem tudta elképzelni minő szándékkal, de rosszat sejtett. A vásártérről jövet betért a „Magyar Király” éttermébe, a hova mindjárt utána az ismeretlen is benyitott. Asztalához ült, rendelt mindent a mi jó és drága s mikor fizetésre került a dolog megtagadta.

Rendőrt hivatott a vendéglős, a ki aztán a magát Szmercsányi Andornak nevező kalandort lefűlelte.

A rendőrségen.

Kovács Gábor úgy adta elő az esetet a rendőrségen, hogy véleménye szerint az idegen — pénzeserszényére utazott. Szmercsányi tagadta, de olyan zavaros feleleteket adott, hogy gyanússá tette magát. Megmotozták és olyan vésőkészüléket leltek a ruhája alatt elrejtve, a mely veszedelmes betörőt sejtet.

Vallomása során azt állította, hogy a debreczeni harmadik honvédgyalogezrednél szolgált s ezt bizonyítani kívánja. Egy rendőr el is indult vele a kaszárnyához, de az ipse meggondolta magát a Péterfián és futásnak eredve — faképnél hagyta kíséretjét.

Nehezen sikerült újból elfogni és visszavinni a rendőrséghez, a hol erőlyesen hozzáláttak Szmercsányi Andor kiléteinek nyomozásához.

Végzetes szerencsétlenség.

— Saját tudósítónktól. —

Balmaz-Ujváros, ápr. 2.

Megrendítő eset tartja izgalomban az újvárosiakat. Bordás István gazdaember felesége tegnap szántáshoz készülő urának kaput akart nyitni, de vesztére — mert a megvadult lovak elragadták a kocsit — Bordás leesett, de szerencsére semmi baj sem történt.

Bordásné azonban a lovak patkója alá került és ott halt szörnyet részint a szenvedett sérülések, részint az óriási ijedség következtében.

A szerencsétlen öt árvát hátrahagyott asszonyt tegnap be is szállították a kórházba, a hol ma délután felboncolják.

Hozzá tartozói a boncolás mellőzését kérték, de a szolgabíróóság elrendelte. A szerencsétlen árvák iránt általános a részvét.

NAPI HIREK.

Napirend.

Márczius 3. esütörtök. protestáns: Rikárd. r. kath.: Rikárd. gör-kath.: Jakab. Izraelita: Veardar: 25.

Tanárgyülés délelőtt kilencz órákor a kollégium nagytermében.

Jogi és pénzügyi bizottság ülése délután 3 órákor a városházán.

Vidéki olvasóinkhoz. Tisztelettel kérjük szíveskedjenek az előfizetési összeget forduló postával beküldeni, mivel a lap-példányok mennyisége iránt tájékozódni kívánunk s nem szeretnők, ha a szétküldésben fennakadás történne.

Új regényünk. Holnapi számunkban érdekesítő új regény közlését kezdjük meg. Címe: „A gyermek” és a kiváló írónőnek B o y - E d - nek egyik mély lelkivilágu s talán legérdekesebb alkotása. Lapunk számára G e l s e i Gyula fordította magyarra, a jeles műfordító ismert kiválóságával. Új regényünkre előre is felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét.

Városi közgyűlés. Debreczen város törvényhatósága hétfőn ehó hetedikén tartanak évnegyedes tavaszi közgyűlést P u k y Gyula főispán elnöklete alatt. A közgyűlést megelőzőleg péntek délelőtt tanácsülés is lesz.

Az új kamarai titkár. Több helyi lap megírta, hogy S z á v a y Gyula, a kereskedelmi és iparkamara új titkára június elsején foglalja el hivatalát. Ezzel szemben most arról értesülünk, hogy az új titkár már május elsején megkezdte működését a kamaránál.

A jogi és pénzügyi bizottság ülése. Ma délután három órákor folytatódó ülése lesz a jogi és pénzügyi bizottságnak V e c s e y Imre tanácsnok, tiszteletbeli főjegyző elnöklete alatt. A tárgysorozat hát alékos része kerül napirendre, így: H i d v é g e r Mihály haszonbérő kérvénye V e k e r e n levő épülete és szőlő ültetvénye átvétele iránt; Felügyelő bizottság jelentése a városi szeszüzlet 1901 évi számadásainak felülvizsgálásáról; a városháza közgyűlési termének átalakítása; S z e g e d szab. kir. város átírata a vidéki színészet támogatása végett a bel és pénzügyminiszterhez intézett felirata pártolása végett. Údvös és helyén való dolog lenne, ha a bizottsági tagok is megjelennének kivételesen — a bizottsági ülésen.

Nyilvános nyugtázás. Bátor Gábor családja nyomorának enyhítésére a következő adományokat vettem: Tóth Béla gyógyszerész ur 2 kor; Sesztina Lajos

nagykereskedő ur 4 kor; Dr. Somogyi Zoltán orvos ur 2 kor; Dr. Engel Ignác orvos ur 5 kor; Harsányi V. ur 1 kor; Dr. Kola Jánosné urasszony 4 kor; Máthé István ur 1 kor. Midőn az eddig érkezett adományokért hálás köszönetet mondtok, kérem a jó hűveket, hogy ezen kilencz tagu családot támogatni méltóztatassanak. Az adományokat kérem czímre Városház 7. sz. szoba küldeni, Debreczen, 1902. április 2. Konez Ákos tb. tanácsnok.

A közigazgatási bizottság ülése. Puky Gyula főispán elnöklete alatt szombaton délután három órákor közigazgatási bizottsági ülés lesz a városházán. Tárgysorozatát a rendes havi jelentések töltik meg.

Csikós szobor. A tegnapi tanárgyülésen általános feltűnést keltettek azok a kis csikós szobrok, melyeknek — mint megírtuk L e i d e n f r o s t Armin a mestere. A pipájára gyűjtő hortobágyi csikóslegény gipszobrocskáit négy koronával árusítják; melyből szép haszon juthat a „Debreczeni Egyetemnek”. A szoborkészítő ugyanis husz százalékot ajánlott föl az egyetem javára abefolyó összegből. A vendég-tanárok figyelmét e helyütt is felhívjuk a valóban ügyes, kedves emléktárgyra.

Presbyteri gyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma husvét másodnapján tartotta rendes gyűlését, amely azonban nem tárgyalta le teljesen a kitűzött tárgysorozatot. Ezért az egyház-tanács ehó 6-án vasárnap délelőtt 10 órákor folytatódó gyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya a csapókerti állandó istentiszteletek rendezése lesz. — E helyen jegyezzük meg, hogy a hétfői ülésnek jegyzőkönyvét ma délelőtt 9 órákor hitelesíti a kiküldött 8 tagu bizottság.

Hangverseny és háziestély. A „Polgári Kerékpáregylet” szombati mulatságának — melyről már több ízben megemlékeztünk, végleges műsora a következő: Nyitány, Kiss Béla zenekara; Kurucz dalok — éneklő: Nagy András; Markovics Róza urhölgy zongorajátéka; Műkedvelők ének quartettje; Pásztor Gyula hegedűsölő; Komlóssy Emma; Dalok; Faragó Odón — Vig monológ; Marton Géza zongorajátéka. Hangverseny után vacsora és táncz. Meghívók külön nem küldetnek.

Betörések a dorogi határban. A Hajdu-dorogi tanyák lakosának hangu életét kellemetlenül zavarta meg tegnap éjjel két fiatal suhancz: Kovács László és Zámbor György. Ezek a jómadarak, akik még aligmennek ember-számba, már is rossz utra tévedtek. A két fiu sorra járta Szilágyi Ferencz, Szilágyi Mihály, Zeles Antalné, Tóth Karolyné és Zelecz János tanyáit, behatoltak a belső szobákba összetörték minden összetörhetőt, kemenczét, butorokat, ajtókat. A csendőrség hamarosan elesítte a kitűnő ifjakat, akik azzal védekeznek, hogy dohányt kerestek a tanyákon. E védekezésük dacára feljelentést tett ellenük a dorogi csendőrség.

Egyházmegyei gyűlés. A debreczeni ev. ref. egyházmegye ehó 7-én délután négy órákor elő értekezletet, másnap délelőtt 9 órákor rendes közgyűlést, délután négy órákor pedig bíróságot tart. A közgyűlés főtárgya az egyházlátogatásokról szóló jelentésnek Debreczenre vonatkozó része lesz. A meghívókat ma boesátotta ki az egyház vezetősége.

Garázdálkodó paprikás. Nem afféle burgonyával díszes, de derecskei illetőségű paprikásról: V i d a Károlyról van szó, aki tegnap többet talált inni az elégnél. El is azott olyan alaposan, hogy mikor a hetvenötös számú rendőr esondre intette — egyszerűen neki ugrott a hatóság közegnek. Dulakodás támadt s a nagy lármára összefutott az egész Csapó-uteza. V i d a Károly hősiiesen letépte a rendőr kabátját is, de minbezt nem sokat használt — mégis hűvösre került.

Tettenért tolvaj. A tegnapi virradó éjszakán gyanus kotorászásra ébredt fel Oláh János, b-u j v á r o s i gazdaember. Alig hogy kinyitotta a szemét, észrevette, hogy valaki a zsebéből kilopta ujdont új ezüst-óráját s már épen el akar vele szelelni. Gyorsan neki kapott az éjjeli vendégnek, sikerült is egy pillanatra megfogni a ruháját s meglátni az arcát. De csak egy pillanatra, mert a gyorslábú tolvaj hirtelen átugrott a kerítésen s eltűnt az éji homályban. A kárvallott gazda úgy erősítgette tegnap a Község-házán, hogy B é r e s Lajos parasztleányt ismert fel kellemetlen látogatójában. Ennek alapján az u j v á r o s i csendőrség B é r e s ellen feljelentést tett a d e b r e c z e n i kir. ügyész-ségnél.

Halálozások. Tegnap a következők hunytak el városunkban: M a r j a i József 23 hónapos és C s e h i Juliánna 2 éves.

Gáspár Gabi működik. Csak a napokban adtunk hirt a G á s p á r gyerek dolgozól s ime már megint beszéltet magáról. A tegnapi zsbivásáron S z a b ó Mariska zsebéből esente ki a tárczát, melyben egy husz koronás aranyon és egy gyémántgyűrűn kívül mintegy tíz forint aprópénz is volt. A veszedelmes fiézkót a rndőrség újra befogta, de ezuttal alhatatosan tagadja a zsebelést.

Brutális lakó. Felháborító esetről tudósít bennünket d o r o g i levelezőnk. Özv. Orosz Jánosné egyik lakója, Horváth György tegnapelőtt este kegyetlen módon össze-visszaverte holmi apró ok miatt. A szerencsétlen asszonyt csak a jajveszékésre odasietett szomszédok mentették meg a dühöngő lakótól. Horváth György ügyét a d o r o g i csendőrség áttette kir. járásbíró-sághoz.

Anyakönyvi hírek. A tegnapi nap folyamán a következő házasságkötések voltak: L a k a t o s János ev. ref. — F a r a g ó Erzséber ev. ref.; K l e i n Lázár izr. — H e i m l i c h Nina izr.; K o m á d i András ev. ref. — Z s o m Zsuzsanna ev. ref.; G o m b o s István ev. ref. — K o v á c s Mária ev. ref.; S z i l á g y i Péter Gábor ev. ref. — Z s.

Halmágyi Samuel női felöltők legnagyobb áruházába

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok: Női és gyermek felöltők, bluzok, övök, nyakdiszek, napernyők dusválasztékban. **feltűnő olcsó árak!**

Nagy Erzsébet ev. ref.: Szabó András ev. ref. — Mezei Juliánna ev. ref.: Tóth István ev. ref. — Hodos Zsuzsanna ev. ref. és Zsáry Ferenc gon. kath. — Kovács Ilona róm. kath. hajadonul.

Új tűzifatelep. Szinetár Sámuel tűzifakereskedő kérvényt intézett a főkapitánysághoz azért, hogy a vasúti állomás közelében tűzifatelepet állíthasson fel. A főkapitány tegnap délután három órára tűzte ki a helyszíni szemlével együtt megtartandó tárgyalást, melyre a kérelmező Szinetáron kívül a tűzoltóparancsnokságot is meghívta. A tűzoltóparancsnokság kiküldöttje tüzrendészeti szempontból nem kifogásolta a telep létesítést s így annak felállításához már mi akadály sincsen.

Bezárt iskolák. Az egészségügyi bizottság tegnap ülésén a városházán és Sárvány Gyula dr. tiszt főorvos javaslatára határozatként kimondotta, hogy tekintettel a városokban fellépett kanyaró járványra az óvodákat és elemi iskolákat, úgy a felekezeti — mint a magánintézeteket tíz napra bezárni vélelmezi. E határozatról a tanítókat és ovónőket az ügy sürgőssége és az idő rövid volta miatt tekintettel ezután is értesíti a bizottság.

Falu a romok alatt. Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap éjjel a Mátra-aljában épített Litka községben. Tudósítónk jelentése szerint aznap egész nap szakadt az eső hóval vegyest. A hegyről lefutó víztömeg a falu alatt levő kis patakokat megtöltötte, majd pedig a rohanó vizár teljesen elborította a kis falut. Az összedőlt házak tulajdonosai, Sinker Adám, Sinker György, Ruscher Márton, Lang Mihály, Kurezer Ferenc, Gyurgyik Balázs, Hotulya Mihály és Skiczrák Ignác családostul a víz alá kerültek. Egy részük szerencsésen megszabadult ugyan de Sinker Ádámné, Sinker Györgynek 8 éves fia, özv. Ruscher Antalné Lang Mari és Gyurgyik Balásznak betegesen fekvő felesége a romok alatt halva maradt. Éjjel után az eső elállt, a víz is lefutott, de szerencsétleneket a kiállott veszedelem majd mind ágyba döntötte. A sebes ár kevés kivétellel az összes házakat megrongálta.

Értesítés. Debreczen város n. é. közönségének tisztelettel hozom becses tudomására, hogy a nagyerdei vendéglő bérletétől megváltam, s most már minden tevékenységemet kizárólag a Dreher-féle sörözőnek üzemeltetésére szenteltem. Legfőbb törekvésem lesz, hogy kitűnő ételek, tisztán kezelt italok, pontos kiszolgálással tegyem magamat még inkább érdemesé a n. é. közönség becses támogatására. Szíves pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam tisztelettel: *Márkus Jenő*, vendéglős.

x. Örvendetes jelenség, hogy reklámmal nyilvánvalóan lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint *tősgyökeres magyar gyáros*

ajánlottam a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrújíró s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arc bőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolcon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom s más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

Napernyő ujdonságok legnagyobb választékban kaphatók Bartha Kálmán fotéri üzletében melynek megtekintésére a mélyen tisztelt vevőközönséget felkéri.

x. Személyhitelre vagy betáblázásra kölesnőket gyorsan kieszközöl *Rácz Béla* bank biz. irodája (takarékpénztárak, bankok képviselője) Hunyadi u. 19. (Kisvárad-vasút utca) az épület középső részében.

Állatias apa.

— Saját tudósítónktól. —

Szob, április 2.

Rettenetes bűnnek jött nyomára az itteni csendőrség. Egy *Horváth János* nevű földműves saját leányát *Borbálát halálos fenyegetéssel teherbe ejtette*. Mikor pedig a csecsemő világra jött — el akarta pusztítani leányát is és a piczikét is.

A szörnyű ember tovább sülyedt. *Erzsébet* nevű leányát szintén teherbe ejtette és *négy hónapos magzatját megfojtotta*.

A csendőrséget névtelen levél figyelmeztette a vadállatias letartóztatásakor öngyilkosságot kísérelt meg, de nem sikerült neki. Beszállították a vámosmiskolczi járásbíróház börtönébe.

A maga számában páratlan eset óriási izgalmat keltett az egész környéken.

A hamis százás.

— Saját tudósítónktól. —

Mintegy két héttel ezelőtt történt, hogy *K. S.* kereskedelmi utazó elutazott a fővárosból. A felesége kikísérte a pályaudvarra. A férj vonata kirobogott s az asszony magánosan indult haza a lakására. Útközben sokat forgott körülötte egy jól öltözött uriember. Hirtelen neki-bátorodott s megszólította a esinos arcú molett hölgyet s a nő — ki tudja, miért — felelt neki. Az uriember kifogástalan udvariassággal foglalkozott az asszonykával, elkísérte lakásáig s találgatást kért másnapra is. Az asszony megtántorodott s elment az uriember szállóbeli lakására. Késő este jött el tőle. Hazament s csak itt vette észre, hogy a zsebében vadonat

új százás bankjegy van. Az asszonyka nem sokáig habozott. Ura úgy sem tud arról, hogy a divatárúsának mivel tartozik, elküldte neki a százast borítékba téve. De a szállóbeli uriemberhez nem ment el többet. Megutálta a tulajdon bűne miatt. Harmadnap az asszonykát beidézték a főkapitányságra. A százás ugyanis hamis volt. A divatárús maga is tovább adta s mikor ezért a rendőrség kérdőre vonta, megmondta, hogy kitől kapta. Az asszonyka fülig elpirult, mikor a rendőrtiszt szigorú arccal faggatta:

— Hogy került önhöz a százás?

Hosszas habozás után végre felelt:

— Az uramtól kaptam, mikor elutazott...

A rendőrtiszt elfogadta az asszony védekezését s miután megtudta, hogy hova utazott a férje, a csendőrséget táviratilag utasította, hogy hallgassák ki a férjet. A rendőrség előtt tisztán állott a helyzet. A férj pénzhamisító s az asszony kétségkívül bűntársa neki. Menten letartóztatták mind a kettőt. Az asszonyt *Budapestben*, a férjét *Munkácsban*.

A férj csak itt a fővárosban tudta meg, hogy mivel vádolják. A rendőrtiszt szobájában találkozott a feleségével. Az asszony ura láttára zokogva lerogyott a székre s percekig tartott, míg félig-meddig összeszedte magát. Szemét mélyen lesütve, végre szólni kezdett. Hallkan, félve, remegve beszélt:

— A százast a szállóban kaptam. Az első emeleti 15-ös szobában voltam.

A hatás leirhatatlan volt. A férj nem akart hinni a felesége szavainak, de a rendőrség csakhamar megállapította, hogy az asszony igazat beszélt. Az idegen eltávozott ugyan már a szállóból, de ott is hamis százással fizetett. A rendőrség a házaspárt szabadlábra bocsátta, a férj pedig megbizta ügyvédj, dr. *Weisz Gyulát*, hogy indítsa meg a válókeresetet megtántorodott hitvese ellen.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Heti műsor.

Csütörtök: A kornevilli karrangók. Operette 3 felvonásban Szirmay Olga és Békeffy Lajos első föllépte. (B. bérlet.)

Péntek: A kaméliás hölgy. Színmű 4 felvonásban. Groó Valéria és Nagy Sándor első föllépte. (C. bérlet.)

Szombat: A görbe nap.

* **Műkedvelők a színpadon.** A városi színház színpadján műkedvelők jelentek meg tegnap. A „debreczeni dalegylet” jótékony célú hangversenyt rendezett a *Debreczenben* felállítandó egyetem javára — a református tanáregylet tagjai tiszteletére. A színház minden helye megtelt szép, előkelő közönséggel. A földszínt a vidéki tanárok foglalták el. A „debreczeni dalegylet” kurucz dalai kezdtek meg a hangversenyt, melyeket a dalárda *Mácsay Sándor* karnagy vezetésével adott elő hatásosan, szépen. *Kun Béla* „Prólog”-ot írt, melyet lapunk tárczaróvatában közlünk s mely igazán költői lendületével a szerző ajkáról hallva

Szines és fehér porcellán edény, mely alkalmi vételből származik, rendkívüli olcsó árban kapható.

Debreczen,
Piacz-utoza 79.

Szines étkészlet 5 frtól feljebb. Szines thea készlet 2 frtól feljebb.

mily hatással volt. *Tomum* Béla székesfehérvári zenedeigazgató — *Joachim* egyik legjelesebb tanítványa — kétszer is szerepelt a *kedűjékával*, melyeket jól megérdemelt tapssal és babékoszorúval jutalmazott a nézőtér. *Tomum* Béla után egy kis vigjátékot — *Kisfaludy* „Vigjáték”-ját mutatták be *Varga* Stefánia, *Teleki* Janka, *Maier* Blanka, *Csernátó* Kálmán, *Szücs* László, *Pirkler* Ernő és *Harsányi* Pál. Otthoniasan mozogtak, bátran beszélgettek, sok virágot és még több tapsot kaptak s ez a legszebb dícséret. *Adamek* Irma operai növendék a „Tannhauser” és „Parasztbecsület” egy-egy áriáját és *Saffi*, a cigánylány bájós „Dzingráját” énekelte. Kellemes, iskolázott hangja van, a mit az „Országos Színészegyesület” éptegnapelőtt ösmert el, mikor a kisasszonynak egy évre szóló működési engedélyt adott. A zongorakíséretet *Pavelkó* Jolán zenedei tanárnő látta el diszkrétan, sok gyakorlatra valló ügyességgel. A sikerült hangversenyt a dalárok fejezték be. *Rákóczy* indulóját és kesergőjét adták elő *Rácz* Károly zenekarának kísérete mellett. S ez volt az est leghatásosabb száma. *Rácz* Károly úgy játszott, mint talán soha, annyi zsenialitással, annyi hűvvel és érzéssel, hogy önkéntelen is az a francia tudós jutott eszünkbe, aki a magyar cigányokat — elbarnult művésznagyságoknak nevezte. Tapsvihar volt a hála és elismerés a pompás előadásért, mely ezzel véget is ért.

(—)

* **A görög rabszolga.** Szombatra eredetileg „A görög rabszolga” volt ki-tűzve, de mint az igazgatóság jelenti el-marad. Helyette az „Egy görbe nap” kerül előadásra.

A BIRÓ ELŐTT.

A gyors hajítás áldozata. Nagy vígan hajította tavaly nyáron *Szabó* Gábor a talyigáját *Böszörményben* és nem vette észre, hogy az országút közepén egy kis gyermek játszadozik *Molnár* Gábor másfél éves kis fia volt ez a gyermek, aki aztán a rohanó talyiga kerekéi alá került. A kis *Molnár* igen súlyos zúzódásokat kapott s másnap bele is halt sebeibe. Tegnap ítélték *Szabó* Gábor felett debreczeni kir. törvényszék egyik vádtanácsa *Oláh* bíró elnöklété alatt, és *Bálint* ügyész védbeszédének meghallgatása után a gondatlan köcsist az ellene emelt vádalól felmentette.

Ha az anya nem vigyáz. Minkenti emlékszik még arra a szerencsétlenségre mely tavaly a Mór-cz-telepen történt. *Kardos* Istvánné zsíros szódát hozott 8 éves fiával a boltból, ő maga pedig ez alatt vizért ment a kútra. A *Gyuri* gyerek elhozta a folyékony állapotban levő szódát s letette a kanapéra. Három éves kis öcsése valami csemegének gondolta a maró szódát és megitta azt. Még az nap meghalt. A gondatlan anya sirva állott a törvényszék előtt és jajveszékelve bizonyítgatta, hogy nem oka gyermeke halálának. A kir. törvényszék helyet adott a nagy esapással sújtott anya védekezésének és felmentette őt.

TÁVIRATOK.

Nincs kormányválság.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A király ma délelőtt 9 órakor *Széll* Kálmán miniszterelnököt hosz-

szabb kihallgatáson fogadta. Utána báró *Fejérváry* honvédelmi minisztert fogadta audiencián. Ugyancsak a Magyar Távirati Iroda jelenti: Néhány bécsi lap azt közli, hogy a gazdaság-politikai tárgyalások kritikusan fordulatot vettek és hogy a magyar kormány új autonóm vámtarifa kidolgozásával a tárgyalásokat késeltetik. Ezzel szemben tény, hogy a két kormány közt az összes kérdésekre nézve teljes egyetértés áll fenn és hogy a magyar kormány a tárgyalásokat nem késelteti.

Delegatiók.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Bécsből jelentik, hogy a közös minisztertanács alkalmából a közös költségvetést letárgyalták és elhatározták hogy a delegációkat május hó 6-ára hívják össze.

Nagy a sztrájk Fiumében.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Fiuméből érkezett táviratunk szerint a tegnapi nap folyamán a sztrájk óriási módon elhatalmasodott.

A sztrájkoló rézgyári munkások megtámadták munkába menni akaró társaikat. Nagy verekedés támadt erre, úgy hogy a katonaságnak kellett szétkergetni a tömeget. Az elfutott sztrájkolók ezután a gyárakon töltötték bosszújukat, s beverték azoknak összes ablakait. Az újra kivonult katonaság a telepeket kivétel nélkül megszállotta.

Az „Ungaro-Croata” hajózási vállalat egyik hajójába a berakodás csak rendőri felügyelet mellett történhetett meg.

A rizshántolóban beszüntették a munkát, a Deák-korzón betörték az összes lámpákat és a villamosok közlekedését óriási felvonulásokkal akadályozták meg.

Egyetemi hallgatók a pápánál.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A budapesti egyetemi ifjuság egy része zajos szerepet játszott a közelmúltban a néppárti törekvések érdekében. Ujabb politikai szerepléssel alkalmunk nem lévén az utóbbi időkben, nagyobb utazással és pedig Rómába menetellel kívánják magukra felhívni a figyelmet. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, tegnap délelőtt a *Sixtus* kápolnában négyszázegyetemi hallgató a pápának albumot adott át a melyet a pápa latin nyelvű beszédben köszönt meg.

Gázmérgezés egy iskolában.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Budapesten a Wesselényi utcai iskolának egyik osztályában majdnem végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap. A rosszul záródó gázcsapok folytán a gáz kiömlött, mire a hibát észrevették, már tizenhat tanuló ájulva esett össze. A rosszul lett gyermekeket azonnal kiszállították a levegőre ahol azután magukhoz tértek.

KÖZGAZDASÁG.

TÖZSDE.

Zárlat április hó 2-án déli zárlat.

Goldstein és Roth budapesti cég távirati jelentése.

Buza áprilisra . . .	9'02—9'01
„ májusra . . .	8'98—8'97
„ októberre . . .	8'03—8'02
Rozs áprilisra . . .	7'23—7'20
„ októberre . . .	6'54—6'55
Zab áprilisra . . .	6'98—6'97
„ októberre . . .	5'81—5'83
Tengeri májusra . . .	5'00—5'15
„ júliusra . . .	5'14—5'15

Hasonló hasonlóval.

— A „Szabadság” eredeti regénye. —

Irtta: **Beniczkyne Bajza Lenke.**

9.

(Folytatás.)

A szegény beteg asszony megkapta ajándékát. A nyugalmat, békét és a husvétit nap ajándékát, mit oly sok, hosszú éven át nélkülözött a földön, a — szeretet. Most már ott van azoknál, akik igazán szerették s elment attól, ki nem őt magát, hanem ifjuságát, szépségét kedvelte és vigasztalására, bátorítására nem maradt ideje, midőn szenvedni látta. — Elment tőle örökre!

A világ azt mondja rá:

— Kár volt meghalnia, oly boldogan töltötte életét. A föld kiváltságosai közé tartozott s mindennel bírt, a mit az életben kívánni lehet.

Ezt hitték róla, mert sohasem panaszkodott, szenvedéseit némán szívébe zárva tűrte, sohasem tudta senki, hogy megbánta tévedését, megátkozta hiúságát, siratta, hogy nem hallgatott azokra, kik lebeszéltek házasságáról és számtalanszor kérték: ne menj el tőlünk, tarts meg az örök törvényt — hasonlóval hasonlóval . . .

És miért is panaszkodott volna? Ebben a rideg világban, hol mindenki festett képeket kerget, képzelt bálványokat imád, hű semmisségek után fut: úgy sem értették volna meg szenvedését, megbánását. Fájdalomban megtört szívvel hallgatott, élt és meghalt. A néma hantok talán könnyebbek lesznek szívének, mint az élet régei voltak.

Az öreg dajka ágya mellett térdel. Vele volt ő, midőn született, mellette, midőn meghalt.

Rajta kívüli minden üres a pompás butorzatú szobában. Csak a szürke hajnalból kibontakozó napsugár ül a halottas ágyon, hirdetvén a feltámadás ünnepét, a magashól jövő, soha el nem muló szerencsétet.

„En vagyok a feltámadás és az élet, a kit kerestél, az nincs itt, hanem feltámadott.”

Ezt hozta hírül a csendes, elhagyott halottnak a hajnalból kikelt napsugár és ott maradt homlokán, míg reá zárták a nehéz fedelű koporsót.

Vajjon boldog lesz-e ott fönt. Elnyeri-e a földön szenvedőknek ígért jutalmát?

(Vége.)

Kiadó laptulajdonosok:
Dobschorb és Popovits.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete

Simonfi-utca 1 sz.

Ez uton is van szerencsém értesíteni az igen tisztelt rendelőim és a nagy közönséget hogy a

tavaszi divát szöveteim

legszebb kivitelben megérkeztek, azokból igen szolid árban pontos kiszolgálás izléses kivitelben rendelkezésre állók, a midőn ezt szerencsém van tudatni, egyben kérve a megtisztelő bizalmat részemre fenntartani továbbra is

Vagyok készszolgálatra

Antal Vincze

A Debreczeni tisztviselő egyesület szál-
litója is.

A legujabb

nőr ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmék

óriási választékban

raktára érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
czégnél Kistemplom bazár.

Hallatlan

olcsó árban kapható

egy teljes férfi-öltönyre

való ruhaszövet bármily színben, a tavaszi és nyári időnyre 3 méter

2 forint 75 krért.

A vállalat készpénzfizetés mellett öszszeszámlázott árúkat és így ily hallatlan olcsó árban boesátja eladásra. Nincs tehát semmi félrevezetés benne, hogy ily mesés olcsó árban kaphatók e ruhaszövetek, melyeknek minden darabja változott minőségű, divatos mintájú és megéri a vételár kétszeresét.

Megrendeléseket csak utánvétel mellett eszközölünk.

A nagy forgalom miatt és tekintetbe véve a rendkívül olcsó árat, mintákat nem küldünk.

Vidéki megrendeléseknél a szia megjelölése elegendő.

Központi ruhaszövet-kiviteli vállalat
Budapest, V., Ferencz József-tér.

Főüzlet: **Kálnai Lipót** Fiók üzlet
Piacz-u. Bika szálidával szemben. keztü-gyára és elsőrangú sz. Stainfeld ház.
Főier 39-ik sz. Stainfeld ház.

Nagyérdemű közönség szives figyelmébe!!
Tavaszi időnyre alkalmas újdonságaim közül ajánlom alart jelzett cikkekkel feltűnő olcsó árban.

Valódi angol, olasz, gráci és honi gyártmányu kalapok és czilinderok, nehéreműek, bali ingek, gallérok és kszelők, chickes nyakkendők, Franciaia ba iszt vásson és selyem zsebkendők, elegans angol férfi esernyők, Franciaia és Angel illatszerrek, vadász sapkák és vadász harinyák, saját gyártmányu bőr keztüük, pénz, szivar és cigaretta tárczák, ezüst sctabotok, minden a legolcsóbbtól a legfinomabbt kivitelig. Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy a felsorolt árukkal felszerelt üzletimet beeses látogatásokkal megtisztelni siveskedjenek.

A legbiztosabb,

és évek hosszú sora óta legjobban bevált

Gazdasági magvak

Konyhakerti magvak

Direct erfurti Virágmagvak

KONTSEK GÉZA

előbb Gaszner Károly
magkereskedésében

Kossuth utca 7. sz.
Kaphatók

Nagyfogyasztóknak és
viszont elarusítóknak
jelentékeny kedvezmény
Nagyképes árjegyzék ingyen.

MAUK JÓZSEF

férfi szabó

Debreczen, Piacz-utca 12. szám.

A legnagyobb választék angol, francia- és hazai szövetekben.

Készít mérték után a legjutányosabb árak mellett, utolsó divat szerint elegans férfi ruhákat.

Vidéki rendeléseket gyorsan és pontosan teljesít.

!! Új festő műhely !!

Több évi gyakorlat után, melyet a Fővárosban szereztem, helyben, egy új, teljesen modern festőműhelyt rendeztem be. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m. üveg-vásson-vaslemez és falra való festést, a legolcsóbb és legszebb kivitelben. Nagyobb munkánál ingyen készíték vázlatot.

A t. közönség b. rendeletét kéri tisztelettel:

Klein Ferencz
czimer és czim festő.

Debreczen, Piacz-utca 72. szám

Első Debreczeni Korona Áruház

Debreczen, Simonfi-u. 1. városi bérházban
Legolcsóbb bevasarási forrás.

Legolcsóbb gyermek-játék 5 fillértől feljebb	Babák 20 fillértől feljebb
Iskola és viacz táskák 30 fillértől feljebb	Bőrkesztyük női és férfi 1 kor. feljebb
Utazó bőröndök 1 kor. 60 fillértől feljebb	Evőeszközök 30 fillértől feljebb
Pénztárczák 14 fillértől feljebb	Gummi labdák 20 fillértől feljebb
Kézi munka kosarak 30 fillértől feljebb	Szappanok 6 fillértől feljebb.

ezenkívül sok más tárgyak legolcsóbb árban.
Kepes és Friedmann.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

már nagymennyiségű áruk érkeztek meg, minek következtében teljesen berendezett raktárt tartunk Porcellán, Üveg és diszműárukban. Tavaszi időnyre legjutányosabb árak mellett ajánljuk Kerti golyó, Preparált Palma és a még raktáron lévő függőlámpáinkat.

Művészies kivitelben fénykép-nagyításokat még eddig nem létezőt olcsó áron elvállalunk. Képekereket saját találmányu illesztő gépünkön legszebb kivitelben készitünk.

Remek keretléc mintáink, valamint a fenti cikkek szép kiviteléről és főképp azok szolid áraitól a n. é. közönség szives meggyőződését saját érdekünkben reméljük és vagyunk

kitűnő tisztelettel

ADLER és MEZEY.

Tanulót elfogadunk.

Olcsó tüzi forgács, fát

elarusít 2 köbméterenként 6 koronájával 10 köbméter bevasárlásánál minden esomónál 1 korona engedmény. — Ugyanott kapható kész különféle méretű tölgy oszlop és tölgy palló, deszka értekezhetui Horváth és Eiczónál Csapó-utca 51 sz.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

romancz festékek, vízhatlan butor lakk, Kencze, mindennemű hazai és franciaia földfestékek, és saját örlésű olajfestéksink, melyek a nagyérdemű t. közönség beeses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, fournirok és gör-lécek gyári raktára Hatvan-u. 5 Bignióház.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e roamban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki irakodásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényre is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK

ismeretség híján
háztartásra
nevelőre
üzletvezetőre
könyvelőre
segédre
ispánra
vinezellőre
kulesármőre
gazdasszonyra
szakácsnőre
szobaleányra
szolgálóra
kocsisra
házmesterre
stb.-re
van szüksége

A KI

eiadni vagy venni kíván
- birtort földet
- birtort szőlőt
üzletet stb.
házat

A KI BÉRBE

adni kíván
birtokot üzletet
házat lakást stb.

adja fel hirdetését

a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Martinkán

négy nyilas szőlő nagy havi és hűti részlettel-
pajtával együtt eladó, telenben a tavaszi árak
Czim a kiadó hivatalban, nagy választékban meg-
érkeztek és áremelés
nékül árusítatnak Kohn
Hermann Hatvan-u.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Málmánál
Hatvan u. 4. sz. (Koszo-
rus-ház), hol mindenféle
földfeszítők, alantú pill-
lanat alatt szárló szo-
bapadló és buter lak-
kok, firmisz vékony és
vastag asztalos égy és
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olcsóbban mint bárhol a
nagyérdemű közönség ren-
delkezésére állanak.

10 év óta fennálló

Bükköny, zab, árpa,
késze stb. vetőmagvak
és termények a legjobb
minőségben jutányosan
kaphatók Özv. Weie-
sberg Jakabnál ee
Fia cégénél Tizenhárom-
Város-utca 39.

Nagy szemüveg

és orvicker raktár és
javítások (új üveg beté-
tők is) nagy óra rak-
tár. (Újak és zálogház-
ból vettek. Új és hasz-
nált arany ókszerék.) Óra
javítás, (ha nincs nagy
törés) 80 kr. jótállás mel-
lett. Vesszekek zálogozé
dulákat, ócska vagy
tört arany ókszeret.
Féreg Gyula óras, ók-
szerész és Optikus Pi-
acz-utca 75. (Corsó ká-
véházzal szemben.)

Luczerna,

répamagvak és búk-
kőny legolcsóbb és leg-
jobb minőségben Deutsch
Albert és Fia magkeres-
kedésében kaphatók
Hatvan-u.

28 hold újföld

a szoboszi fűrészfűt mel-
lett eladó. Vörösmarty-
utca 5.

Üzleti berendezés

állvány-pult olcsó árt-
eladó. Megtekinthető Kos-
suth-utca 15 szám.

Olcsóbb mint bárhol!

Lemez konyha edény 1 Ko. 65 kr.

és ugy szinte mindenféle konyha
felszerelések legolcsóbb árban kap-
hatók

Pásztor Gyula és Társa
vasüzletében

Csapó-utca Bankház.

Prelovszky András

Elsőrangú katonai és polgári szabó
üzlete, bel- és külföldi szövetek va-
lamint hadi felszerelési cikkek nagy
választékú raktára.

Debreczen, Kossuth u. 4. sz.

Elvállal legújabb szabású és legna-
gyobb igényeket kielégítő katonai és
vasuti egyenruhákat, polgári öltönyö-
ket, valamint magyar dísz- és viselő
ruhákat, papi reverenda, palást és
főveget, stb. a legjutányosabb árak
mellett, pontos időre eszközöl.
Gyász öltönyöket, és vidéki megren-
deléseket 24 óra alatt készítek.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetekben

Bluz selymekben,
Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

cézgnél,

Debreczen — Rózsater.

A legjobb és legmegbízhatóbb

gazdasági és kerti magvakat
szállít

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése

Debreczen, Piacz- Hatvan-u. sarok.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra
bérmentve küld. ea.

Alkalmi vásár!

Neumann Testvéreknél

a Tisza palotában:

hol a tavaszi idényre a legmeré-
szebb igényeket kielégítő dus vá-
lasztékú női, férfi és gyermek

Czipők,

kalapok, ingek, gallérok, yak-
kendők valamint más uridivat
cikkek csoda olcsó árakban
kerülnek eladásra.

!!Tessék meggyőződni!!

Minden gépészeti vas- és érezőntemények nyers
előállítására és kimunkálásra.

Saját gyártmányu tökéletes

Kutszivattyúk

kerti fecskendők és ülőpadok.

Kitűnő szerkezetű

borsajtók, szőlőzúzók és szemelő rosták.

Minden gőzmozdonyra

alkalmazható önműködő

szalmaetető

készülékek.

Építési
vastárgyak,
csatornaszemek,
csövek, aknarámák
és fedlapok,
kerékvetők, kutszések,
istállóoszlopok, zab-kagylók és
szénarácsok

olcsó gyári árakon
házhöz szállítással.

Tűzálló téglák és agyagföldek.

Egyedüli raktár a gyartelepen.

Ügynökök- és közbenjárók nem díjaztatnak!

Debreczen, nyomtatott Dobschoró és Popovits könyvnyomdájában.

Gazdasági és ipari gépek
szakszerző, jutányos javítása.

Debreczeni Vasöntőde és Deplakatoság
A magyar műkereskedés és kertgazdák orsz. egyesülete által aranyeremmel kitüntetve.
Peterfia végén, a hadházi-utczában.

Kazán- és műkovács-munkák,
kerti- és sir-rácsok készítése.